

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző: *Ádám László*
 Cím: *Balogh főorvos, a jubiláló pesti önkéntes tűzoltók parancsnoka, elmondja emlékeit húsz-
 ezer átvirrasztott éjszakáról*
 Forrás: *Esti Újság*

Osztályozás	
Tárgy	614.84
Hely	
Idő	"1927"
Személy	

Bp	1927. 10. 19.	(Köt. v. füz.)	(Oldal)
(Hely)	(Idő)		

Közp. nyomt. XX. cs. 23. sz.

Balogh főorvos, a jubiláló pesti önkéntes tűzoltók parancsnoka, elmondja emlékeit húszezer átvirrasztott éjszakáról

Impozáns gépszörnyetegek: autós fecskendők, gombnyomásra működő mammutlétrák és nagy-szerű szirénás bűszke tűzoltóautók árnyékában két szerény kocsiz húzódik meg a tűzország Kun-utcai garázsában. Mint felhőkarcoktól tövében a földszintes házikó. És a két kocsinak rudja van, amelynek árnyéka idegenül és groteszken rajzolódik fel a falra a hatalmas autoreflektorok fényében. Megelevenedett bocsnatkérésként a Multat reprezentálja itt, a pesti közönség által annyira jól ismert hatalmas gépszörnyetegek között ez a két kocsi, amelyeken mégis büszkén hirdeti a tábla:

a Budapesti Önkéntes Tűzoltótestület tulajdona.
 A gépkocsik körül foglalatoskodó olajos-ruhás gépészek, tűzoltólegények szeretetteljes pillantással simogatják végig a kocsiakon lévő kézi-
 vattnyukat.
 Ma, amikor tökéletesen szervezett városi tűz-
 ség ügyel minden kerületben és áll minden perc-
 ben készen, hogy az elemek dühétől a lakosságot
 megvédje, már-már csak büszke tradícióként
 dődelgetik, de
 el még és fáradhatatlanul dolgozik az
 Önkéntes Tűzoltótestület.

Lelkes, kedves, önzetlen emberek a testület tagjai, akik lovaskocsijaikkal minden nagyobb tűz-
 höz kivonulnak és hűségesen követik a messze
 előttük roborogó tűzoltóautó nyomait. Ok is men-
 nek segíteni. Délelőtt hivatalnok, orvos vagy
 egyszerű munkásember, éjszaka lefoszlik róluk
 minden társadalmi osztálykülönbség, egyformán
 és egyként önkéntes tűzoltó mindenik, aki
 rohan, ha megszólal az alarmcsengő.

Most jubilálnak. Tegnap volt
 huszszázadik éjszakai órállásuk
 ünnepe.

A húszezer éjszakáról hadd beszéljen itt, rákö-
 nyölkölve a kocsi-
 rudra, az önkéntes tűz-
 oltók parancsnoka, Balogh doktor bácsi. Ci-
 vilben sebészfőorvos, aki operál, de ha felölti
 az egyenruhát, marcona tűzoltó. Nem csoda,
 hiszen

Balogh főorvos ur elsőéves medikus kora:
 1887 december 1. óta tagja a Budapesti
 Önkéntes Tűzoltótestületnek.

Negyven esztendő tüzlángos éjszakai adják a
 kulisszákat Balogh főorvos ur elbeszéléséhez,
 amint mesélni kezd:

— Pontosan ötvenhét esztendővel ezelőtt
 alakította meg Széchenyi Ödön gróf a Buda-
 pesti Önkéntes Tűzoltótestületet és

1870 január 9-én tartották meg az első
 éjszakai órséget.

A szervezett, egyenruhás tűzoltók munkássá-
 gának megkezdésére

a Tudományos Akadémia épületének égése
 adta meg az impulzust,

mikor is mindenki belátta, hogy ebben az
 irányban tényleg tenni kell valamit. Az Eskü-
 téren volt az első órtanya: itt volt a bölcsője az önkéntes tűzoltók két kocsija, meg mi ket-
 a magyar tűzoltóságnak. A megalapítás után ten Balogh főorvos ural-
 egy esztendővel kigyulladt a Nemzeti Színház És szalad tovább az emlékezés folyója,
 és itt aztán olyan szervezeten vonultak már Balogh parancsnok ur emlékezetében rég bepo-
 fel az önkéntes tűzoltók, hogy — ezt csak jel-rosodott, öreg fiókok nyilnak és ő, mint régi
 lemező példának mondom — a tűz eloltása szerelmekre, régelemult nagy tűzeire emlékezik.
 után az akkori parancsnok a Lipót-rend nagy-
 keresztjét kapta a királytól. Talán még akad-
 Buda és Pest és odaát a Duna tulsó oldalán
 — külön testület :

nak Pesten öreg emberek, akik az Angol Ki-
 rálynő-szálloda égésére is emlékeznek. Ez
 1870-ben volt és ezek a legrégebb állomásai a
 Budapesti Önkéntes Tűzoltótestületnek, amely
 például sokkal régiebb, mint a Mentőegyesület,
 mert hiszen

javában szaladtak már a tűzoltókocsik
 Pest utcáin, amikor az utca sebesültjeit
 még mindig felfogadott hordárek vitték be

a ma már csak hullaszállításra használt kézi
 hordágyakon a Rókusba...

Itt félbeszakad néhány percre az elbeszélés.
 Ijesztő, vijjogó bugással megszólal a tűzoltó-
 laktanya összes helyiségében a vészcsengő.
 Szinte filmszerű gyorsasággal minden irányból
 tűzoltók szaladnak az autók felé, egy másod-
 perccel később már Wunderlich főtiszt (ő ma
 az inspekción) is ott ül a parancsnoki gépkoc-
 csin, kitáruznak a kapuk és hangos sziréna-
 sikollyal már rohannak is a tűzhöz. Aztán el-
 csendesedik a garázs.

Négyen maradtunk a tartalékautók között,
 az önkéntes tűzoltók két kocsija, meg mi ket-
 a magyar tűzoltóságnak. A megalapítás után ten Balogh főorvos ural-
 egy esztendővel kigyulladt a Nemzeti Színház És szalad tovább az emlékezés folyója,
 és itt aztán olyan szervezeten vonultak már Balogh parancsnok ur emlékezetében rég bepo-
 fel az önkéntes tűzoltók, hogy — ezt csak jel-rosodott, öreg fiókok nyilnak és ő, mint régi
 lemező példának mondom — a tűz eloltása szerelmekre, régelemult nagy tűzeire emlékezik.
 után az akkori parancsnok a Lipót-rend nagy-
 keresztjét kapta a királytól. Talán még akad-
 Buda és Pest és odaát a Duna tulsó oldalán
 — külön testület :

a Budai Tűzvédség működött.
 Ez csak 1873-ban olvadt azután be a pesti tes-
 tületbe. Az 1879-es esztendő nagy esemény volt
 a pesti tűzoltók életében, ekkor volt a szegedi
 árvíz. Harminckét órával
 az első gátszakadás után már Szegede-
 voltak és az utolsó pillanatig fáradhatat-
 lanul és hősen dolgoztak a pesti tűz-
 oltók.

Valamennyien tüdőgyulladással jöttek haza,
 rájuk fagyott a ruha a sok éjszakai munkában,
 de segítettek Szegedet megmenteni.

Régi tüzek lángja gyullad fel a parancsnok
Szerző ur szemében, ahogy folytatja:

— Istenem, milyen nagy esemény volt akkor
Cím: egy-egy földszintes ház égése. *Ma már az öt-
emeletes kigyulladás sem okoz olyan nagy
izgalmat.* Vagy ki emlékszik például a nagy
Cirkusz égésére, amely 1883-ban gyulladt ki.
A tűzoltónaplóban

Forrás itt bukkant fel először Breuer Szilárdnak
a tűzörség mai főparancsnokának neve
aki ennél a tüznél mint az önkéntes tü-
oltók szakaszparancsnoka tüntette k
magát. (üz.)

Erre az esztendőre esik különben a budapesti
tűzörség első halálesete is, egy Stáhlly-utcai
ház égésénél ebben az évben halt meg egy
tizenkilencesztendős csövezetőnk. Minden esz-
tendőnek megvolt a maga nagy szenzációja.
Akár a Hengermalom égése, akár a Gregersen-
fatelep kigyullása vagy mikor

91-ben a ferencvárosi bucsut borított:
lángba a tűz.

Azután már csak a halottak szaporodnak.
1894-ben, az újpesti bőrgyár égésénél egy
rendőrkapitány, 96-ban, a nagy óbudai tüznél,
egy szakaszparancsnokunk, 1904-ben, a Con-
cordia-malom égésénél pedig két tűzoltónk
lett az elemek dühének áldozata. 1904-ben

Európában először nálunk vezették be az
autós fecskendőt

és ez nagy esemény a modern tűzörség történe-
tében . . .

— Mit meséljek még, kérem? Aztán jött a
háboru, elmentünk mindannyian

és aki visszajött, az most tovább folytatja.

Nálunk nincs megállás, tartjuk az őrséget fá-
radhatatlanul és az utánunk következők már
majd a harmincezedik éjjeli szolgálatot fog-
ják ünnepelni . . .

Huszezer átvirrasztott éjszaka.

Egy fejezet a régi lóvasutas Pest és egy
fejezet a mai rohanó Budapest életéből.

Ádám László.